

ansvar. EG är något helt annat – där skulle Norge få samma ställning som andra medlemmar, och oerhört mycket större inflytande än som utanförstående och isolerad småstat i Europas periferi.

Matnyttig läsning för svenska EG-förespråkare är Kåre Willochs bedömning av orsakerna till det sorgliga nederlaget i omröstningen om medlemskap i september 1972. Ja-sidan kom efter i starten och hade svårt att möta alla, ibland rent bisarra, angrepp som spreds av den mer engagerade nej-sidans företrädare. Försprånget minskade successivt men tiden räckte inte till för att vända opinionen. Diskussionen drevs på ett alltför tekniskt sätt och de ekonomiska aspekterna gavs

alltför stor tyngd i ja-kampanjen. Just denna typ av problem skadar i dag i vårt land bilden av det nya Europa som ett värn för fred, frihet och välfärd.

"Krisetid" är en intressant bok för den som vill dels se parallellerna mellan ländernas utveckling, dels lära sig mer om den norska samtidshistoria som vi svenskar ofta vet pinsamt lite om. Norge är viktigt som jämförelseobjekt just för att helheten är så lik vårt eget samhälle – samtidigt som vissa grundförutsättningar gör landet väldigt annorlunda. Klyftan mellan stad och landsbygd, oljeekonomins enorma betydelse och kyrkans starkare roll är några exempel.

EDDIE TISTELGREN:

Ett slösande förstånd

"Scares the hell out of you, doesn't it?"

Richard Nixon om fenomenet
Dan Quayle

Så har då George Bush presidentperiod nått vägs ända, och vem saknar honom? Men jo, rätt skall vara rätt, två stora sorger efterlämnar sortin; efterträdaren i Vita huset, samt den nödtvungna nedläggningen av en fantastisk tidskrift.

The Quayle Quarterly: **What a Waste It Is To Loose One's Mind. The Unauthorized Autobiography of Dan Quayle.** The Quayle Quarterly 1992

Under devisen "Ett vakande öga på vicepresidentskapet" har *The Quayle Quar-*

terly lyckats fylla fyra nummer om året med inget annat än rapporter om Dan Quayle; fadäser, missöden, grodor, kunskapsluckor. För den som lyckats överse med den politiska tendensen (demokratisk) har publikationen erbjudit några år av storartad underhållning. *The Quayle Quarterly* kan måhända låta som ett försök att koka soppa på en spik, men inse då att vi här har att göra med den förste amerikanske vicepresident som hävdade att människan kan andas på Mars. En tacksamhetens tanke bör redaktionen också ägna den förmögne och inflytelserike fader som inte bara räddade den unge Dan från tjänstgöring i Vietnam, utan också, trots undermåliga betyg, fick in honom vid Indiana University Law

School, på en antagningskvot för vanlot-tade minoriteter.

Lyckligtvis hann tidskriftens redaktion före den republikanska valförlusten utkomma med J Danforth Quayles icke auktoriserade självbiografi, *What a Waste It Is To Loose One's Mind*. Uppbyggd av kronologiskt ordnade citat om och av Quayle och hustru Marilyn, alltifrån upp-vuxten i Indiana till tiden som vicepresi-dent, är boken kompletterad med ett icke auktoriserat förord av president Bush. Biografins titel har man hämtat från den minnesvärda episod när Quayle som lunchtalare försökte citera mottot för The United Negro College Fund, "Ett gott för-stånd är ett förfärligt ting att förlösa". I Quayles version:

Vilket slöseri det är att förlora förståndet, eller att inte ha något förstånd är att vara väldigt slösa. Det är så sant som det är sagt.

Ett par av de bästa exemplen på Quayles särpräglade retorik återfinns i de anföranden han hållit som ordförande för The American Space Council. Följande djärvt visionära ord om erövringen av världsrymden för tankarna till Shakespeare, i sin obesvärade växling mellan det folkliga och det högstämda:

Vårt rymdprogram bör alltid tuffa på för fulla cylindrar. Låt mig vara tydlig: Detta är inte blott vår ambition. Det är vårt öde.

Andra bärande element i den quayleska talekonsten är *tautologin* ("*If we don't succeed we run the risk of failure*"), *förväxlingen* ("*Republicans understand the importance of bondage between parent and child*"), och *övertäckningen* ("*I didn't live in this century*").

Det bör i sanningens namn sägas att somligt i anti-Quayle-litteraturen tycks bygga mer på spekulationer än fakta, bl a en insinuerad sex- och muthistoria och de ihärdiga ryktena om ungdomliga haschvanor. Den gängse bilden av Quayle står heller inte helt oemotsagd ens från liberalt håll. I *Washington Post* publicerades t ex under våren en omfattande artikelserie av de högt ansedda journalisterna Bob Woodward och David Broder, som tecknar bilden av Quayle som en duglig administratör och skickligt kalkylerande politiker. Som försök till äreräddning var artiklarna samtidigt en aning märkliga. En normal politruk-apologi utmålar ju sitt föremål som en varm, medkännande och jordnära person, i kontrast till standard-bilden av den beräknande yrkespoliti-kern. I fallet Quayle fick *försvaret* inriktas på att framställa honom som en manipu-lativ broiler, i syfte att nyansera mediabil-den av en lat och snudd på imbecill odug-ling.

Men låt oss avslutningsvis ge Dan själv en chans att övertyga tvivlaren om halten av sitt inre liv. Vicepresidenten vill gärna dela med sig av en stark emotionell upp-levelse från ett besök på en trädgårdshan-del i Baltimore.

Där vi gick omkring i affären var Marilyn och jag verkligen imponerade av alla nyheter och olika sorters små saker man kunde köpa till julen. Och alla människor som hjälpte en, de var klädda i saker där det stod "Jag tror på jultomten". Och det enda jag kunde tänka på var att jag tror på George Bush!

Med förväntan ser man nu fram emot Quayles försök att ta hem de republikanska primärvalen 1996.